"Reklam amaçlı mesajlarda tüketicinin onayı alınacak"

TBMM Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanı Fındıklı, önümüzdeki günlerde yasalaşması beklenen e-Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ile cep telefonu veya e-posta aracılığı ile gelen reklam amaçlı mesajlar için tüketici ve kullanıcıdan onay alınacağına dikkat çekti.

Fatma Ağaç

Adalet ve Kalkınma Partisi Malatya Milletvekili, TBMM Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanı Mahmut Mücahit Fındıklı ile bir söyleşi gerçekleştirdik. Fındıklı, 26 milletvekilinden oluşan TBMM Bilgi ve Teknoloji Komisyonu'nun geçtiğimiz yıl bir kısmı kanunlaşan 7 kanun tasarısını görüştüğünü bildirdi. İnternet'te daha çok arama motorları ve e-posta hesabı üzerinden ilişkisi olan Fındıklı, sosyal medyaya tam olarak alışmadığını, hesabı olmasına rağmen aktif bir twitter kullanıcısı olmadığını söyledi.

Fındıklı, Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı'nda, cep telefonu veya e-posta aracılığı ile gelen reklam amaçlı mesajlar için tüketici ve kullanıcıdan onay alınmasına yönelik bir düzenleme bulunduğunu belirtti.

3 Kasım 2011 itibariyle çalışmaları başlayan Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı, 2 Mayıs 2012'de gerçekleştirilen TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyon toplantısında kabul edildi. Tasarının önümüzdeki günlerde TBMM Genel Kurulu'ndan geçip yasalaşması gerekiyor. Çünkü Kanun, Ocak 2013'te yürürlüğe girecek.

"Bu tür mesaj ve e postalar için tüketici ve kullanıcıdan onay alınması gerekecek. Ancak onay alabildiğinizde bu mesajları gönderebileceksiniz. Aksi halde cezalar var" diyen Fındıklı, tasarının amacının, elektronik ticaretin güvenli bir ortamda yapılmasının sağlanması, e-ticaret hacminin artırılması, yaygınlaştırılması ve tüketicinin güveninin artırılması olduğunu vurguladı.
Fındıklı, Kanun Tasarısı'nda işletmelerin ticari faaliyetlerinin kısıtlanmaması, temiz ticaret yapanların korunması ve teşvik edilmesine önem verdiklerinin altını çizdi.

-TBMM Bilgi ve Teknoloji Komisyonu'nun amacı nedir? Komisyon neler yapıyor?

-Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu, adından da anlaşılacağı gibi, sanayi, ticaret, enerji ve tabii kaynaklar, bilgi ve teknoloji alanlarıyla ilgili kanun tasarı ve tekliflerini görüşüp rapor halinde TBMM Genel Kurulu'na sunar. Siyasi partiler, genel kurul üye sayıları oranında komisyonlarda temsil edilirler. Komisyon, Ak Parti 16, CHP 6, MHP 3 ve BDP 1 olmak üzere 26 milletvekilinden oluşuyor. Başkan, başkan vekili, sözcü ve katip üye de komisyonunun divanını oluşturuyor. Komisyonumuz geçtiğimiz yıl bir kısmı kanunlaşan 7 kanun tasarısını görüştü.

Bunun dışında komisyonumuz, ilgili olduğu alanlarla gelişmeleri, sıkıntı ve sorunları yerinde tespit etmek amacıyla sektör temsilcileriyle işbirliği içinde çalışmayı prensip edindi. Geçtiğimiz yıl, bu çerçevede birçok toplantıya katıldık, sektör temsilcilerini ağırladık, kamu kurumlarını brifing için çağırdık ve seyahatler yaptık. Bu çalışma yöntemi kanun tasarı ve tekliflerinin daha sağlıklı bir şekilde ele alınmasını sağladı.

Ayrıca, tasarıların görüşülmesi sırasında sektörün tüm temsilcilerini çağırıyoruz. Görüşmeler herkesin eşit sürelerde söz aldığı sorun, beklenti ve eleştirilerini dile getirebildiği bir platforma dönüşüyor. Müşterekler bu şekilde belirleniyor. Dolayısıyla raporunu verdiğimiz tasarı ve teklifler, TBMM Genel Kurul aşamasına geldiğinde hiçbir tartışma yaşanmadan kanunlaşabiliyor.

- İnternet ve teknolojiyi ile ilgili misiniz? Ne kadar kullanıyorsunuz?

-Teknoloji ile ilgili gelişmeleri takip ediyorum ama bu uygulama anlamında bir takip değil, daha ziyade ne olup bitiyor diye haberlere bakıyorum. İnternet'te daha ziyade arama motorları ve e-posta hesabı üzerinden ilişkisi olan biri olduğum söylenebilir. Sosyal medyaya tam olarak alıştığım söylenemez, hesabım olmasına rağmen aktif bir twitter kullanıcısı olduğumu söyleyemem. Kendi adıma bir Web sitem var. Orada Komisyon Başkanı ve Malatya Milletvekili olarak benimle ilgili güncel haberlere yer veriliyor. Ancak ofisimdeki çalışmalar bütünüyle İnternet üzerinden yürüyor diyebilirim.

- TBMM'nin Web sitesi Nisan 2009'da yenilendi. Yenilenme kapsamında neler değişti?

-Yenilikleri siteden görebilirsiniz. Yenilikler mümkün olduğu kadar çok belge ve paylaşılması amacını taşıyor. Şu anda TBMM ile ilgili bilmek, aramak istediğiniz her şeyi siteden görebilirsiniz. Bunun dışında TBMM içi intranet uygulamaları da gerek bizleri gerek Meclis personelini tatmin edecek seviyededir.

- TBMM Bilgi ve Teknoloji Komisyonu varken geçen dönem TBMM Bilişim ve İnternet Araştırma Komisyonu kuruldu. İki komisyon arasında ne gibi farklılıklar ve işbirliği var? TBMM Bilişim ve İnternet Araştırma Komisyonu dinlediği kişi ve kurumların aktardığı bilgileri içeren bir rapor hazırlayacak. Bu rapora bir katkınız olacak mı?

-Öncelikle şunu belirtmeliyim, Araştırma ve İhtisas Komisyonları birbirinden farklıdır bunları karıştırmayın. Biz ihtisas komisyonuyuz. Araştırma Komisyonu kurulup kurulmayacağına parti gruplarının önerisiyle Genel Kurul'da karar verilir. Söz konusu komisyonlar, belirli bir konuyu araştırıp konunun tüm muhataplarıyla görüştükten sonra bunu bir rapor halinde kamu veya özel kişilerin kullanımına sunarlar. Kısa sürelidirler ve görev süreleri raporla sınırlıdır. Bir ihtisas komisyonu olan TBMM Bilgi ve Teknoloji Komisyonu'ndan bazı milletvekili arkadaşlarımız geçtiğimiz yıl bilişim suçları ile ilgili kurulan Araştırma Komisyonu da üye oldu, bu mümkündür. Ayrıca araştırma komisyonunun çalışmalarına her milletvekili dahil olabilir, buna engel yoktur. Her iki komisyonun ortak noktası ise bu komisyonlara salon durumu, katılımcı sayısı vb fiziki imkanlar elverdiği sürece herkes katılabilir.

-Komisyon olarak üzerinde çalıştığınız başka çalışmalar hakkında neler söylemek istersiniz?

- Biliyorsunuz, 3 Kasım 2011 itibariyle çalışmaları başlayan Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı, 2 Mayıs 2012'de gerçekleştirilen TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyon toplantısında kabul edildi. Gündemimizdeki en önemli çalışma, Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı (e-ticaret kanunu diye anılıyor). Bu tasarı, cep telefonu veya e-posta aracılığı ile gelen reklam amaçlı mesajlar için tüketici ve kullanıcıdan onay alınmasına yönelik bir düzenlemeyi içeriyor.

Tasarı kanunlaştığında, en dikkat çekici konu, cep telefonu veya e-posta aracılığı ile gelen reklam amaçlı mesajlar ile ilgili olacak. Bu tür mesaj ve e postalar için tüketici ve kullanıcıdan onay alınması gerekecek. Ancak onay alabildiğinizde bu mesajları gönderebileceksiniz. Aksi halde cezalar var. Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı, elektronik ticaretin güvenli bir ortamda yapılmasının sağlanması, e-ticaret hacminin artırılması, yaygınlaştırılması ve tüketicinin güveninin artırılmasını amaçlıyor. TBMM Bilgi ve Teknoloji Komisyonu'ndaki her üyenin ve sektörün üzerinde mutabık kaldığı bir kanun tasarısı olan tasarı, uzun süren müzakereler sonunda son halini aldı. Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı, kişisel verilerin korunmasını; alıcıların veya tüketicilerin istemedikleri mesajlarla karşılaşmaması ve mesaj ya da e-postaların izne tabi tutulmasını; hizmet sağlayıcının müşterisine karşı bilgi verme yükümlülüğünü; siparişlere ilişkin esasları; ticari iletilerin gönderilme şartları ve içeriği ile ilgili konuları; alıcının ya da müşterinin ticari iletiyi reddetme hakkını kullanabilmesini ve aracı hizmet sağlayıcı denilen elektronik pazar yerlerinin yükümlülükleri düzenliyor.

Kanun Tasarısı'nda işletmelerin ticari faaliyetlerinin kısıtlanmaması, temiz ticaret yapanların korunması ve teşvik edilmesine önem verildiğinin altını çizmek isterim. E-ticaretin yürütülmesinde yetkili Bakanlık, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı olacak. Bütün cezai müeyyideleri, yönetmelikleri bu bakanlığın hazırlayacak ve şikâyetler bakanlığın birimlerine iletilecek. Tasarıya göre, firmalar, kendileri ile ilgili bilgileri, sözleşme şartlarını teslimat ve iade ile ilgili süreçleri net bir şekilde yayınlamak zorunda olacaklar.

Tasarıya sektörden itiraz

MOBİLSAD Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Alkin, tasarıyı sadece ticari elektronik iletilerin (kısa mesaj veya e-posta) gönderilmesinin önüne geçmeye odaklanmış bir düzenleme olarak değerlendirdi.

Mobil Servis Sağlayıcı İş Adamları Derneği (MOBİLSAD) Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Kerem Alkin, Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı'nın 6. Maddesi elektronik ticari iletileri düzenlediğine dikkat çekerek, "Önerilen yeni düzenleme herhangi bir ticari elektronik iletinin (kısa mesaj veya e-posta) gönderilebilmesi için, işletmelerin kendi müşterilerinden ticari elektronik ileti gönderme izni almak amacıyla iletişime geçmesini izne tabi tutuyor" dedi.

Yasakçı ve engelleyici bir yaklaşımın ticari elektronik haberleşme faaliyetlerini yurtdışına iteceği uyarısında bulunan Alkin, tehlikeyi şöyle açıkladı:
"Teknolojik açıdan bakıldığında ticari iletilerin gönderimine dair kısıtlamalar ancak yurt içinde uygulanabilecek. Ancak yurtdışından tüketiciye ulaşan iletilere herhangi bir kısıtlama getirilemeyecek, çünkü teknik açıdan mümkün değil. Ticari haberleşme faaliyetlerinin önemli bir kısmının yurtdışına kayması vatandaşın kimlik ve iletişim bilgilerinin de yurtdışına çıkartılması anlamına geliyor. Bu bilgiler kontrol dışında üçüncü kişiler tarafından saklanıp işlenebilecek."

"Tasarı bu şekilde yasalaşırsa rakip olduğunuz bir şirketi kolayca cezaya boğabilirsiniz. Yurtdışından kaynağı belirsiz bir şekilde tüketicilere ulaşan SMS'lerde şirketin isminin geçmesi şirketin cezalandırılması için yeterli. Haksız cezalar ortaya çıkabilir" diyen Alkin, e-ticari iletilerin küçük ve orta ölçekli şirketler, yerel firma ve markalar tarafından yoğun olarak kullanıldığını anımsattı. Alkin, "Elektronik haberleşmenin kısıtlanması sonucunda yüksek bütçeli şirketlerle rekabet etmek zorunda kalacak olan yerel ve küçük işletmelerin yaşama şansı azalacak. Ayrıca; tasarı ile yeni web sitesi açan ve e - ticarete başlayan bir KOBİ'nin reklamını yapması, SMS ve e - mail ile kendinden alışveriş yapan tüketicilerine ulaşması da imkânsız hale gelecek. Bu durumda da vergisiz yurtdışı kaynaklı reklam araçları prim yapacak" diye konuştu.

http://www.bilisimdergisi.org/s147